

SOLIDAGRO

Jaaroverzicht 2020

Voorwoord

We blikken terug op 2020. Sowieso was dit een scharnierjaar waarvan iedereen die het meemaakte later zal spreken over een 'voor' en een 'na'. Ons leven is ingrijpend veranderd en wordt allicht nooit meer helemaal hetzelfde. Uiteraard raakt dit ook organisaties als Solidagro. We werken in de eerste plaats met mensen over de hele wereld aan duurzame veranderingsprocessen. Dat werd ineens een stuk moeilijker. Onze medewerkers in het België-team zaten plots het grootste deel van het jaar thuis voor hun laptop, niet eenvoudig door de diverse thuissituaties.

In al onze partnerlanden waren er het hele jaar door allerlei maatregelen en restricties. Nergens was werken en werkingen opvolgen gemakkelijk. Partnerbezoeken werden vaak tijdelijk onmogelijk, medewerkers van de partnerorganisaties zaten van tijd tot tijd in lockdown. Projecten met investeringen liepen vertragingen op of werden uitgesteld. Onze lokale vertegenwoordigers en partners werkten hard en zochten creatief naar manieren om de werking zoveel mogelijk te laten doorgaan. Alles samen is het knap hoeveel er toch is gebeurd in 2020.

Een zorg die dit jaar steeds actueler werd, is de veiligheidssituatie in de Sahel. In Mali werken we al een aantal jaar in een zone die zeer onveilig en nauwelijks te bezoeken is, maar ook in Burkina Faso is de situatie slechter geworden. Voor ons nieuwe 5-jarenprogramma dat we uitwerken, zullen we allicht onze werkzones moeten aanpassen. Dit geeft een dubbel gevoel: de programma's zijn belangrijk voor de lokale bevolking, en we laten hen niet graag in de steek. Maar het is de vraag welke evolutie je nog op gang kan brengen in een streek waar veiligheid en humanitaire steun vaak de eerste zorg is.

Midden in dit chaotische jaar werken onze teams volop aan de voorbereiding van het nieuwe 5-jarenprogramma, dat in 2022 begint. Met veel videobellen in plaats van live overleg is het behelpen, iedereen doet zijn uiterste best om alles zo goed mogelijk vorm te geven. We zetten o.a. een nieuw partnerschap op poten: met Viva Salud, FIAN en Quinoa gaan we vooral in België en de Filipijnen samenwerken. We proberen in dit nieuwe plan ook zoveel mogelijk stappen te zetten in de richting van onze focus op agro-ecologie.

Er werd ook een nieuwe bestuur verkozen, we zijn blij met de versterkingen van onze ploeg: meer en jongere leden en meer vrouwen. We zijn er nog niet qua diversiteit in ons bestuur, maar we zetten stappen vooruit. We namen afscheid van Jef Van Den Eeckhout, die de organisatie heel lang mee gedragen heeft. Bedankt Jef voor de jarenlange steun: eerst als coördinator en later als bestuurslid.

Onze traditionele fondsenwervingsactiviteiten zijn ook in 1 klap van tafel geveegd. Ons Solidagro-team ging hier samen met vele vrijwilligers creatief mee aan de slag, en lanceerde 'Solidagro Beweegt' in augustus, waar enkele tientallen sympathisanten online met elkaar en met sponsoren hun bewegingsactiviteiten deelden. Samen liepen en fietsten we virtueel tot bij onze Afrikaanse partners. Deze actie wordt trouwens dit jaar herhaald! Een warme oproep: Solidagro kan jullie steun gebruiken, zeker nu.

Ik wil eindigen met een warm en gemeend "dank je" aan iedereen die midden in zijn of haar eigen perikelen ons niet vergat: aan de teamleden, vrijwilligers, bestuurders, partners, donateurs en de vele mensen die op het terrein meewerken aan veranderingsprocessen om alvast van stukjes van onze wereldbol een betere plek te maken. Bedankt voor jullie blijvende inzet en solidariteit!

Bart,
Voorzitter Solidagro

Inhoud

Wat doet Solidagro?	4
Onze missie	5
Bolivia	6
Senegal	8
Burkina Faso / Mali	10
Filipijnen	12
België	14
Doe mee!	18
2020 in cijfers	20
Vooruitblik	22

Wat doet Solidagro?

Solidagro draagt bij aan het realiseren van het wereldwijde recht op voedsel en water door de promotie van het agro-ecologisch voedselsysteem. In de keten van productie tot consumptie overtuigen we in onze verschillende interventielanden, inclusief België, organisaties en individuen om over te schakelen op ecologische landbouw en haar producten. In partnerschap versterken we bewegingen die opkomen voor agro-ecologie en pleiten we bij overheden om een wettelijk kader te scheppen en effectief beleid te voeren dat agro-ecologie bevordert. We werken aan de afbouw van de machtsconcentratie in het mondiale, industriële voedselsysteem, meer voedselsoevereiniteit voor landen en volkeren en meer klimaatrechtvaardigheid.

Onze projecten

Samen met de boer.inn.enorganisaties en onze lokale partners werken we in **Bolivia, Burkina Faso, Filipijnen, Mali en Senegal** aan concrete oplossingen via:

- ▶ het ondersteunen van initiatieven zoals de aanleg van groentetuinen, waterputten, irrigatie, zaadbanken, introductie van aangepaste teelten;
- ▶ het stimuleren van de oprichting van boer.inn.enorganisaties, met sterke leiders, om samen te werken aan voedselzekerheid én om politieke veranderingen af te dwingen;
- ▶ het aanmoedigen van het opzetten van coöperaties zodat boer.inn.en bijvoorbeeld samen materiaal kunnen aankopen (zaden, meststoffen, machines) of de oogst verkopen;
- ▶ vormingen in duurzame bemestingstechnieken, groente-teelt, gezonde voeding, het zakelijk runnen van bijvoorbeeld een coöperatieve rijstmolen.

Vanuit deze ervaringen willen we bijdragen aan een grotere internationale solidariteit in **België**. Daarom zet Solidagro in op duurzame trajecten voor secundaire scholen, interculturele uitwisselingen voor jongeren, samenwerking met hogescholen, begeleiding van vrijwilligers en het ondersteunen van netwerken die actief zijn in duurzame landbouw.

Integriteit

Solidagro hecht veel belang aan een correcte dienstverlening. Daarom voerden we in 2020 een aantal procedures in en wazen we welbepaalde rollen toe. Dit geheel conform het charter integriteit en de aanpassing in de wet van de Belgische ontwikkelingssamenwerking met de aanvulling integriteit (herziening in juli 2020). De **gedragscode** wordt in binnen- en buitenland toegepast door alle partners, medewerkers en vrijwilligers van Solidagro. Meer info kunnen jullie nalezen op onze website: www.solidagro.be/gedragscode

In 2020 werden geen klachten ingediend bij het meldpunt integriteit van Solidagro.

Op de cover zien we enkele leerlingen van onze partner ALCADDEV tijdens het oogsten. Voor meer info zie hoofdstuk Filipijnen. © Solidagro Filipijnen

Onze missie

Solidagro komt op voor

- ▶ Het recht op voedsel voor iedereen
- ▶ Het recht van volkeren en staten om autonoom hun eigen voedsel- en landbouwbeleid te bepalen

Onze manier van werken wordt gekenmerkt door

- ▶ Een geest van verbondenheid en gelijkwaardigheid
- ▶ Samenwerking gebaseerd op wederzijds respect, uitwisseling en dialoog

Onze acties zijn gericht op

- ▶ Het verhogen en verduurzamen van de voedselproductie met het oog op economische verzelfstandiging.
- ▶ Het bewustmaken van jongeren en volwassenen in België van het voedselzekerheidsvraagstuk en de globale samenhang van de voedsel- en landbouwproblematiek.
- ▶ Het bevorderen van actieve materiële en politieke solidariteit.

Dat doen we door

Basisbewegingen en boer.inn.enorganisaties in het Globale Zuiden te steunen via:

- Capaciteitsversterking
- Het faciliteren van uitwisseling, samenwerking en beleidsbeïnvloeding

Bolivia

In het programma 2017-2021 richten Solidagro en de partners Agrecol, Aynisuyu en INCCA zich op de Cono Sur regio van het departement Cochabamba die bestaat uit 13 gemeenten. Het is een uitgestrekte regio met veel uitdagingen voor de boer.inn.en vanwege de droogte, het bergachtig landschap en de afstand tot afzetmarkten. Ons doel is om een vijftal agro-ecologische modellen uit te werken met boer.inn.en-organisaties, die door de lokale overheden kunnen worden overgenomen in het kader van het recht op gezond voedsel en water.

Presidentsverkiezingen en corona

In 2020 kende Bolivia een zeer complex **sociaal-politiek conflict** als gevolg van de mislukte presidentsverkiezingen van oktober 2019. Dit conflict stelde de verhoudingen tussen de partners van Solidagro en de basisorganisaties in de rurale projectgebieden erg op de proef, omdat de stad en het platteland tegenover elkaar kwamen te staan. De partners probeerden deze verstoorde verhoudingen te herstellen. Ze lieten zich niet verleiden tot partijpolitiek en bleven zich concentreren op de doelstellingen van het programma. Op deze manier was er sprake van wederzijds respect, zoals de coördinator van één van de partners het mooi verwoordde.

Helaas werd dit proces vanaf maart 2020 verstoord door de **maatregelen tegen de coronacrisis**, waaronder een tijdelijke complete lockdown. De hernomen verkiezingen van oktober 2020 brachten evenwel meer politieke rust, en de afbouw van de beperkingen gaf opnieuw vrijheid van beweging, waardoor de relatie met de doelgroepen verder kon hersteld worden.

Corona-positief

De coronacrisis had niet enkel negatieve gevolgen. Doordat de projectgebieden ontoegankelijk werden, gaven de partners meer **verantwoordelijkheid** aan de **lokale actoren** voor de uitvoering van de projecten. Bij de aanleg van micro-irrigatie bijvoorbeeld, zorgde onze lokale partner Aynisuyu dat het materiaal werd geleverd, en legden de dorpsorganisaties de systemen aan met steun van het technisch personeel van de gemeente. Hierdoor hebben de projecten minder achterstand opgelopen dan verwacht. Zo werden in de gemeente Vila Vila alsnog 75 gezinnen voorzien van irrigatiewater voor hun landbouwproductie.

Ook hebben de partners **nieuwe methoden** ontwikkeld voor **sensibilisering** rond agro-ecologie, zoals onderwijsprogramma's voor scholen via radio en video, in samenwerking met leerkrachten uit de gemeenschappen.

In het algemeen was er door de crisis meer **bewustzijn** merkbaar over het **belang van gezonde voeding**. Door de reisbeperkingen was er meer lokale en ambulante verkoop van voedsel, direct van de producent naar de consument. Consumenten kregen meer waardering voor de lokale boeren, die ervoor zorgden dat er geen voedseltekorten waren in de stad.

Agro-ecologisch ontbijten op school

Eind 2017 is in de gemeente Vila Vila, met steun van onze partner Aynisuyu, een **reglement** goedgekeurd voor de uitvoering van de 'wet voor aanvullende voeding op scholen'. In het kader hiervan werd in de gemeente een **comité** opgericht dat sturing geeft aan de praktische organisatie van het schoolontbijt. Hierin zitten vertegenwoordigers van de boeren- en boerinnen-organisaties, de gemeente en de gezondheids- en educatieve sector. Eén van de taken van dit comité is om het menu samen te stellen en goed te keuren. De gezonde ontbijten voor de kinderen worden gemaakt via de aankoop en verwerking van lokale landbouwproducten. Drie vrouwenorganisaties, die Aynisuyu heeft helpen oprichten, leveren de producten hiervoor.

“De mensen zijn inmiddels gewend om onze ecologische groenten te kopen en wij leggen ze uit waarom het ecologisch is. Om dit te bewijzen hebben we onze PGS*-certificaten, al zijn ze er hier over het algemeen niet echt mee bekend. Het probleem is dat de akkers zeer afgelegen en verspreid liggen, waar we te voet naartoe gaan om te controleren. De dorpsgenoten weten vaak niet wat er allemaal bij komt kijken, maar goed, op deze manier steunen we onze organisatie. Het is wel tijd om een jongere generatie evaluatoren aan het werk te zetten, die nog goed ter been zijn.”

In Bolivia en vele andere landen bestaat er een wettelijk ondersteund systeem voor de certificering van ecologische productie, genaamd *'Participatief Garantiesysteem (PGS)'. Daarbij gaan boeren elkaar evalueren, in plaats van zware administratieve overheidscontroles te moeten ondergaan. Doña Juana Cobarruvias is één van de lokale evaluatoren in de gemeente Pasorapa. Ondanks de discriminatie die ze ondervindt door de mannen, vervult ze de taak van PGS-evaluator met trots.

De Boliviaanse beweging voor agro-ecologie

In het jaarverslag 2019 meldden we al dat Solidagro de oprichting van de **Boliviaanse Beweging voor Agro-ecologie** (MAB) actief heeft ondersteund. De bosbranden in de Chiquitania-regio in 2019, veroorzaakt door het opzettelijk platbranden voor monocultuur, vormden de aanleiding om de krachten te bundelen en tegenwicht te bieden. De MAB verenigt onder tussen meer dan 30 organisaties en netwerken op nationaal niveau die de hele keten van de ecologische producent tot consument vertegenwoordigen of ondersteunen: ecologische boeren, consumenten en netwerken van ngo's, maar ook de gastronomiesector en de wetenschap. Verschillende partners van andere Belgische ngo's zijn ondertussen ook lid van MAB.

De MAB promoot **agro-ecologie** in het kader van **grondwettelijke rechten** die ermee verbonden zijn, zoals het recht op gezonde voeding en een gezond leefmilieu. Er werden voor de komende periode drie speerpunten geïdentificeerd: meer overheidsinvestering in agro-ecologie, sensibilisering van consumenten over gezonde voeding en promotie van de korte keten. Daarnaast staat ook de verbetering van de regelgeving voor PGS op de agenda. Op langere termijn streeft de MAB naar de oprichting van een vice-ministerie van agro-ecologie.

Eind 2020 zijn de voorbereidingen gestart voor de organisatie van een **nationale voedseltop** in 2021, als tegengewicht voor de voedseltop die de VN zal houden (zie ook hoofdstuk Vooruitblik).

Uit de vele indicatoren waarmee de resultaten van het programma in Bolivia worden gemeten, pikken we er hier twee uit:

Het is evident dat het één van de doelstellingen van het programma is dat boer.inn.en effectief overschakelen op agro-ecologische praktijken. We hebben hiervoor vijf modellen geïdentificeerd: ecologische groentetuinen, verbeterde stoven, creëren van voedseloverschotten d.m.v. efficiënte irrigatie, PGS-certificering en georganiseerde verwerking en verkoop van lokale producten. Eind 2020, na 4 jaar programma, worden de modellen in totaal 673 maal toegepast, vooral m.b.t. irrigatie en verwerking en verkoop. De resultaten op het vlak van PGS-certificering daarentegen blijven onder de verwachtingen.

Omdat de werking gedragen wordt door de lokale boeren en boerinnen is het belangrijk om te werken aan de versterking van hun organisaties. We volgen deze versterking op via een instrument dat de capaciteiten van deze basisorganisaties meet op het vlak van uitvoerende capaciteiten, externe relaties, interne motivatie, aanpassingsvermogen, gender en milieu. Dit resulteert in een totaalscore die, zoals verhoopt, jaarlijks stijgt.

Senegal

Senegal kende een eerste geval van COVID-19 op 3 maart 2020. Kort daarna riep de president de noodsituatie met avondklok uit over het volledige grondgebied. Desondanks werden meer dan 39.000 besmettingen geteld en overleden 1.065 personen ten gevolge van het coronavirus. Reizen tussen steden en samenscholingen werden verboden en scholen werden gesloten voor een langere periode. Deze maatregelen hadden uiteraard een impact op de uitvoering van ons programma.

COVID-19 slaat toe in Senegal

In plaats van sensibiliserende activiteiten in de dorpen te organiseren, werkte onze lokale partner ELS samen met verschillende **radiostations**. Thema's zoals het verbeteren van de toegang tot landbouwgrond voor vrouwen, het belang van drinkbaar water, ziektes bij en vaccinaties van kippen, hygiëne en sanitaire voorzieningen kwamen aan bod. Niet minder dan 450.000 luisteraars op het platteland ontvingen op die manier belangrijke informatie voor hun landbouwactiviteiten.

Animatoren van ELS merkten eerder dat uitwisselingsbezoeken tussen boer.inn.en een heel inspirerende manier zijn om kennis en ervaringen uit te wisselen over agro-ecologische landbouw. Hierbij bezoeken boer.inn.en van het ene dorp een groentetuin van boer.inn.en uit een naburig dorp om ervaringen uit te wisselen over waterbesparende technieken. Om eventuele coronabesmettingen te vermijden, **stelden** we dergelijke **bezoeken uit** en gaven de animatoren de nodige input over agro-ecologische landbouw in de afzonderlijke dorpen.

Het programma van Solidagro startte in de regio van Fatick in 2014 en heeft sindsdien hard ingezet op het sensibiliseren van watercomités en kinderen van de lagere scholen over het **belang van hygiëne**: thuis en op school. Het regelmatig wassen van de handen met zeep vormde daarom geen grote aanpassing bij de kinderen. ELS installeerde bovendien extra kranen in 30 scholen om aan de verhoogde nood aan water voor dit handenwassen tegemoet te komen.

Productie van kippenvoer

Een belangrijk onderdeel van de dagelijkse verzorging van kippen is hun voeding. Het programma zet in op agro-ecologische landbouw, waarbij ook aandacht wordt gegeven aan een **duurzame** en **milieuvriendelijke productie** van **dierenvoeding**. ELS organiseerde hiervoor twee vormingen voor de vereniging van 36 kippentelers uit de gemeenten Niakhar en Diourouf. Concreet kunnen resten van bijvoorbeeld gierst, maïs, pinda-noten, bonen, bladeren van moringa en gerookte vis gebruikt worden, zonder toevoeging van chemische producten in het bereidingsproces. Dit betekent eveneens een besparing in de uitgaven voor dierenvoeding, waardoor meer middelen beschikbaar blijven voor enerzijds de gemeenschappelijke kas van de verenigingen en anderzijds voor huishoudelijke uitgaven van de individuele leden.

Samen sterk voor agro-ecologie!

Samenwerken is de sleutel om de transitie van een conventioneel naar een agro-ecologisch voedselsysteem te maken. Solidagro is lid van de nationale **koepelorganisatie** DYTAES, waar de krachten gebundeld worden voor **beleidsbeïnvloeding**. Op gemeentelijk niveau ontwikkelden we onder andere verschillende synergiën met andere ngo's om kennis uit te wisselen en organiseerden we samen technische vormingen voor de boer.inn.en.

Aandacht voor gender

Doorheen de jaren kreeg gender een centrale rol in onze landbouwprogramma's via activiteiten specifiek gericht op het versterken van de sociale positie van vrouwen in de maatschappij (bijv. verantwoordelijkheid voor de verwerking van landbouwproducten) en het verlichten van hun dagelijkse werklust (bijv. het halen van water aan de waterput).

Gaandeweg werd het duidelijk dat het noodzakelijk is om ook de jongens en mannen te betrekken in het proces van bewustwording en verandering. Gender werd een **aandachtspunt binnen alle activiteiten**: van groenteteelt en verbeterde toegang tot landbouwgrond tot de verkoop van groenten op de wekelijkse markt. Zo veranderen bestaande verhoudingen op een duurzame manier, waarbij man en vrouw zich binnen het gezin en in de verenigingen gehoord en gewaardeerd voelen.

Het programma zet daarnaast ook in op capaciteitsversterking van vrouwelijke schepenen van de gemeenten Toubacouta, Mbam en Djilor. Onze partner CNCR startte een traject om de deelname van vrouwen aan gemeentelijke vergaderingen inhoudelijk te verbeteren over onderwerpen zoals: welke thema's vind je belangrijk, hoe kan je meer zelfvertrouwen opbouwen en hoe kan je beter argumenteren en anderen proberen te overtuigen. **Effectieve deelname** en **reële genderrepresentatie** gaan zoveel verder dan het louter aanwezig zijn.

Rechtenbenadering en participatie

Onze participatieve aanpak die het programma karakteriseert, speelt een belangrijke rol om tot duurzame veranderingen te komen. De boer.inn.en hebben quasi alle activiteiten **zelf in handen**, via onder andere de vele watercomités, de federatie van vrouwen, groepen van groentetelers en het netwerk van vaccinatieurs. Deze sterke organisatie en de vertrouwensband met onze lokale partners laten een grote mobilisatie toe wanneer het nodig is om op te komen voor hun rechten.

Gezonde kippen zorgen voor gezonde gezinnen

Mevrouw Faout Sene, wonende in Podome, vertelt: "Ik wil onze partner ELS bedanken, want sinds ik begonnen ben met het vaccineren van mijn kippen, blijven ze langer in leven! In het eerste jaar had ik een 20-tal kippen en ieder jaar zag ik hun aantal mooi toenemen. Momenteel heb ik 50 kippen die allen gevaccineerd zijn en ons van eieren voorzien. Af en toe slachten we er eentje voor het vlees."

Uit de vele indicatoren waarmee de resultaten van het programma in Senegal worden gemeten, pikken we er hier twee uit:

▶ **Wanneer de gemeente landbouwgronden toekent aan inwoners of mensen van buitenaf, nemen de boerinnen-organisaties voortaan deel aan het beslissingsproces hieromtrent. Op die manier nemen de organisaties een actieve rol op in hun gemeenten, en kunnen ze opkomen voor de rechten van de lokale boer.inn.en.**

▶ **Partner ELS controleert regelmatig de kwaliteit van het drinkwater in waterputten. Microbiologische testen wezen uit dat twee van de zeven geteste waterputten besmet waren en behandeld moesten worden. Een mogelijke oplossing is de plaatsing van een muur als omheining die het vee uit de buurt van de waterputten houdt en ervoor zorgt dat geen uitwerpselen of huishoudelijk afval binnen een straal van 10 meter rond de put worden achtergelaten.**

Burkina Faso / Mali

De belangrijkste moeilijkheden in Mali zijn de aanhoudende onveiligheid (aanvallen door extremisten), de politieke instabiliteit en de coronacrisis. Deze obstakels beperken enorm de mobiliteit van bevolking en hulporganisaties, en het organiseren van publieksactiviteiten. De onveiligheid zette zich reeds enkele jaren geleden door naar de naburig gelegen landen, zoals Burkina Faso. In dergelijke zeer kwetsbare landen ligt de focus voortaan op een combinatie van vredesopbouw, duurzame ontwikkelingsdoelen en noodhulp. Samenwerking tussen de verschillende aanwezige organisaties vormt een belangrijke strategie.

Onveiligheid in Mali en de Sahel

Op 18 augustus 2020 vond opnieuw een staatsgreep plaats in Mali. President Ibrahim Boubacar Keita werd daarbij ontvoerd en besloot af te treden in de hoop de gemoederen te bedaren. Deze staatsgreep werd mede mogelijk gemaakt door een beweging die al enkele maanden protesten organiseerde waarin het aftreden van de president geëist werd, geleid door de erg conservatieve imam Dicko. Er wordt over een overgangperiode naar volgende democratische verkiezingen gesproken van 18 maanden tot 3 jaar.

In 2020 zorgde, naast de politieke instabiliteit, de aanhoudende onveiligheid voor meer dan 300.000 interne vluchtelingen in Mali. Intracommunautaire spanningen vormen de belangrijkste reden om te vluchten, gevolgd door ontvoeringen, gewelddadige aanvallen en aanslagen door terroristische groeperingen. Onze lokale partners zijn actief in de Noordelijke regio's Bandiagara en Koro, waar ze uit voorzorg besloten hebben om verschillende activiteiten, zoals alfabetiseringscursussen voor vrouwen, te annuleren. Ze organiseren enkel nog activiteiten die hun leven en dat van de bevolking niet in gevaar brengen.

Het is moeilijk werken wanneer je steeds rekening moet houden met mogelijke incidenten alvorens een verplaatsing te doen. De onveilige situatie in Mali zette zich een aantal jaren geleden door in de volledige Sahel-regio. In Burkina Faso ontvluchten duizenden mensen hun geboortedorp op zoek naar veiligheid. Helaas is veiligheid in een regio geteisterd door armoede en geweld zeer moeilijk te vinden.

Samenwerking met Kanaga vzw in Mali

Vanuit een humanitaire visie dat iedereen recht heeft op water, voedsel, een basisopleiding en gezondheidszorg, zetten de bestuursleden van Kanaga vzw zich dagelijks in voor duurzame oplossingen in samenwerking met Belgische en Malinese partners.

De vzw Kanaga uit Mechelen werkt al verschillende jaren samen met onze partner GAAS-Mali, zowel in de regio Bandiagara als in de regio Ségou. In 2020 hebben we een eerste gezamenlijk project opgestart in Ségou waarbij een landbouwkundige van GAAS-Mali een vrouwengroep begeleidt in het beheer van hun groentetuin volgens agro-ecologische principes. Onze landenvertegenwoordiger Alain volgt het project mee op. De samenwerking verloopt vlot, dit gaan we de komende jaren verder doen!

Burkina Faso op weg naar agro-ecologie?

In Burkina Faso organiseerde de minister van landbouw en waterwerken een tweedaagse werkvergadering om de strategische visie vast te leggen voor een goede overgang naar agro-ecologie in Burkina Faso. Gedurende twee dagen wisselden de organisaties van gedachten over welke factoren de verdere uitrol van agro-ecologie in Burkina Faso in de weg staan. Aanwezige deelnemers waren o.a. ngo's en ontwikkelingsorganisaties, wetenschappers, universiteiten, internationale en regionale organisaties (FAO, PNUD, CEDEAO), verenigingen van producenten, actoren uit de privé sector, netwerken en platformen actief in het thema agro-ecologie en niet te vergeten de overheid zelf. De aanwezigen stelden beleidslijnen en thema's voor met als doel een strategie op te zetten om agro-ecologie in Burkina Faso te bevorderen.

Mevrouw Togo Kadidia Poudiougou woont in het dorp Tonon in de regio Koro (Mali). Zij is lid van de coöperatieve vennootschap 'AMEKENE' voor de productie en verkoop van zwarte bonen. Ze getuigt:

“Voor het project van start ging met de ngo ARAFD, was er weinig hygiëne en netheid in heel het dorp en in mijn gezin. Er was geen drinkwaterbron in het dorp, laat staan water om groenten te telen. Door water overgebrachte ziektes kwamen vaak voor en de medische kosten waren hoog. Mijn kennis was heel beperkt, ik zat in de duisternis, ik durfde me niet uitdrukken in het bijzijn van mannen, geen verantwoordelijke functie uitoefenen in een vereniging en ik wist niet dat vrouwen en mannen dezelfde functies uitoefenden.

Dankzij het project heeft zich het omgekeerde voorgedaan. Ik ben goed geïnformeerd, heb veel kennis, openheid van geest en bewustwording gekregen. Ik kan me vrij uitdrukken in het bijzijn van mannen en een verantwoordelijke functie uitoefenen om beslissingen te nemen. Ik weet dat vrouwen en mannen dezelfde functie kunnen uitoefenen en reinigungsacties hebben het dorp proper gemaakt. Dankzij dit project worden de kinderen van mijn familie beter opgevoed. Dankzij de opvolging en het beheer van de drinkwaterput heb ik steeds drinkwater voor mijn gezin. Met onze vrouwengroep telen we samen groenten, wat de gezondheid van mijn gezin en ons inkomen via de verkoop van groenten, ten goede komt!”

Vermits het de eerste keer is dat een dergelijk initiatief wordt genomen met betrekking tot agro-ecologie, is het belangrijk om het engagement van het ministerie van landbouw toe te juichen. Dat deze zij aan zij wil werken met ngo's en organisaties, die al verscheidene jaren samen met producenten op het terrein werken aan de verspreiding van agro-ecologie, is zeker te benoemen als een mijlpaal. Het is een belangrijke vooruitgang in de relatie tussen de rechthebbenden en de plichtsdragers. Het ministerie van landbouw is er zich van bewust dat het onmogelijk is om agro-ecologie een hogere vlucht te laten nemen zonder dat er een formeel, georganiseerd, institutioneel en politiek kader aanwezig is. Dit is precies wat het eerste overleg beoogde. Het zal zeker niet het laatste zijn.

Men kon niet onmiddellijk een consensus vinden rond al de te bespreken punten, maar het opzetten van een nationale strategie om agro-ecologie uit te rollen in Burkina Faso laat toe om vast te leggen wat het land beschouwt als agro-ecologische praktijk en eveneens om te bepalen hoe het overgangsproces naar agro-ecologie best kan verlopen. Op deze manier kunnen alle betrokken partijen gemakkelijker hun landbouwpolitiek oriënteren binnen een nationaal kader.

Het ziet ernaar uit dat agro-ecologie mooie vooruitzichten heeft indien deze dynamiek op dezelfde manier kan worden verdergezet! Het blijft echter belangrijk om als civiele maatschappij waakzaam te blijven want plichtsdragers kunnen snel van mening veranderen.

Ook teelt in regenseizoen

In Burkina Faso worden coöperatieve (groente)tuinen vaak enkel in het droog seizoen geëxploiteerd, maar de tuinen in Nandiala zijn het volledige jaar ononderbroken in productie.

In het regenseizoen wordt er o.a. rijst, sorghum en okra (gombo) geteeld. Op initiatief van onze partner APEDR, begonnen in 2017 boer.inn.engroepen in de gemeente Yako met de teelt van ajuin in het regenseizoen. Traditioneel wordt ajuin enkel geteeld in het droog seizoen. De teelt in het regenseizoen helpt bij het realiseren van een gespreid inkomen, een belangrijke stimulans voor een permanent gebruik van de tuinen. Onze andere Burkinese partners namen dit succesvol over in de gemeenten waar zij actief zijn.

Uit de vele indicatoren waarmee de resultaten van het programma in Burkina Faso en Mali worden gemeten, pikken we er hier twee uit:

10.000 personen hebben toegang tot drinkbaar water. In Mali werken we reeds jarenlang samen met de Britse ngo WaterAid, aan de toegang tot drinkwater, sanitaire voorzieningen en hygiëne. Drinkwater van een goede kwaliteit verbetert de algemene gezondheid van jong en oud, wat de gezondheid van de gezinnen en bijgevolg hun landbouwactiviteiten en inkomen ten goede komt.

Boer.inn.en die door onze partners in Mali en Burkina Faso begeleid en ondersteund worden, geven aan dat de aanwezigheid van de projecten hen hoop geeft en helpt om weerbaar te blijven in een onveilige context die nog moeilijker werd door een gezondheids crisis en de aanhoudende politieke instabiliteit.

2020 was voor de Filipijnse partners opnieuw een bijzonder moeilijk jaar. De gekende repressie van de Filipijnse overheid op kritische stemmen kende nieuwe dieptepunten. Zo waren er pogingen van de Filipijnse overheid om buitenlandse financiering van ngo's aan banden te leggen en is er de nieuwe 'antiterrorismewet' die door zijn brede definitie van terrorisme elke opponent de mond kan snoeren. Op het terrein gingen de moorden op activisten onverminderd door en werden projecten van partners tegengewerkt of zelfs vernield. En dat bovenop de coronacrisis, die binnenlandse verplaatsingen gevoelig beperkte waardoor de opvolging van projectgebieden moeilijker verliep. Gelukkig zijn onze partners weerbaar en flexibel, waardoor zij er alsnog in slaagden vooruitgang te boeken in dit bijzondere jaar. Agro-ecologie stond daarbij uiteraard hoog op de agenda.

Agroecology X en MASIPAG

Na het succes van de eerste 'Agroecology Fair' eind 2019 werden begin 2020 gelijkaardige markten georganiseerd. 'Agroecology eXchange' (AEX) werd opgericht, een nieuw platform voor het organiseren van campagnes en activiteiten voor agro-ecologie. AEX beperkt zich uiteraard niet tot de partners van Solidagro. Ook partners van Viva Salud en het Luxemburgse ASTM zijn lid en verschillende activiteiten worden bijgewoond door partners van andere Belgische ngo's.

Om de werking van AEX te ondersteunen en uit te breiden werd de **nieuwe partner MASIPAG** in het programma opgenomen. MASIPAG is de Filipijnse afkorting voor 'Boer.inn.en en Wetenschappers voor Landbouwontwikkeling' en wil boer.inn.engemeenschappen wetenschappelijk ondersteunen in de transitie naar agro-ecologie. MASIPAG doet ook aan nationale beleidsbeïnvloeding in thema's rond duurzame landbouw. Zo is MASIPAG erin geslaagd, na 10 jaar lobbywerk en campagne voeren, een wetgeving goedgekeurd te krijgen rond het Participatief Garantiesysteem (PGS) voor de certificering van ecologische producten (zie ook hoofdstuk Bolivia). Daarnaast is MASIPAG de Filipijnse trekker van het Aziatische Stop Golden Rice Network, dat waarschuwt voor de risico's van de commercialisering en het gebruik van deze genetisch gemanipuleerde rijstvariëteit.

In 2020, maar vooral in 2021, dragen MASIPAG en AEX bij aan het programma door het organiseren van een **National People's Food Systems Summit**. Zo willen ze tegengewicht bieden aan de 'voedseltop' die de Verenigde Naties in 2021 zullen houden (zie ook hoofdstuk Vooruitblik). Deze VN-top wordt gedomineerd door de agro-industrie en vormt daarom volgens vele boer.inn.enorganisaties een bedreiging voor de voedselsoevereiniteit en het recht op voedsel van vele boer.inn.engemeenschappen en volkeren wereldwijd. Onder de noemer 'Salu Salo', een verwijzing naar de Filipijnse traditie om in gezelschap een maaltijd te nuttigen, wordt naar deze alternatieve top toegewerkt via webinars, thematische bijeenkomsten en de voorstelling en uitwisseling van agro-ecologische praktijken en producten. Er wordt aandacht besteed aan de rechten van verschillende doelgroepen: in de eerste plaats arme boer.inn.en, maar ook landarbeid.st.ers, inheemse volkeren, vissers, stadsarmen, vrouwen en jongeren. AEX wil op die manier het publiek bewust maken van het belang van een agro-ecologisch voedselsysteem.

Coronaflexibiliteit in de Cordillera

In de Cordillera, waar een multisectorieel programma wordt uitgevoerd in samenwerking met de Provincie Oost-Vlaanderen en de lokale partner CDPC, gooide de coronacrisis de planning behoorlijk in de war. Reizen tussen provincies werd verboden of kon enkel onder strikte voorwaarden. Hierdoor konden de medewerk.st.ers niet meer zomaar naar de dorpen gaan voor de opvolging van projecten. CPDC reageerde adequaat op de nieuwe situatie en kreeg extra financiële ondersteuning van het provinciebestuur. Zo werd al snel een project opgestart voor een honderdtal straatverko.o.p.st.ers die zonder inkomen waren gevallen. Ze werden ingeschakeld door verschillende organisaties om bijvoorbeeld herstellingen aan gebouwen te doen en kregen daarvoor een vergoeding. Er werd ook voorzien in hun transport en in beschermend materiaal zoals mondkmaskers.

Een ander project dat eind 2020 werd opgestart is de verwerking van pompoenen tot **noedels**. Dit project zal vooral inheemse vrouwen begunstigen die door de coronabeperkingen

niet meer kunnen gaan werken. Er zullen twee ateliers ingericht worden voor de noedelproductie. De noedels zullen in eerste instantie verkocht worden binnen het ruime CDPC-netwerk.

Tenslotte werd er een budget opzijgezet voor aanvullende investeringen in een vormingscentrum op de **demonstratieboerderij** van CDPC in watervoorziening in één van de werkingsgebieden en voor de aankoop van **COVID-testen** die kunnen afgenomen worden voor activiteiten waarbij mensen samenkomen.

Agro-ecologie op school

Ondanks de coronacrisis werd agro-ecologie niet enkel gepromoot, maar ook toegepast. Zo ook bij onze partner **ALCADEV**, die secundair landbouwonderwijs organiseert voor inheemse Lumad-jongeren in het zuiden van de Filipijnen. De jongeren leren praktijken van duurzame landbouw aan en passen die vervolgens toe in hun afgelegen dorpen. Zo stond er dit jaar een cursus voedselverwerking op de agenda over de verwerking van gewassen zoals bananen en zoete aardappelen.

Een student van de school getuigt: "In onze schoolboerderijen staan honderden bananenbomen in volle bloei. De meeste bomen hebben al fruit gedragen. Sommige bananen waren bestemd voor directe consumptie. De andere bananen werden tot bananenchips verwerkt. ALCADDEV leert leerlingen verwerkingstechnologieën voor de oogst aan. Die kunnen ze dan toepassen in hun gemeenschappen, waar er volop fruitbomen worden geoogst. Het project maakt ook deel uit van de schoolcampagne tegen junkfood dat in de winkels verkrijgbaar is. Duurzame landbouw betekent ook dat de producten die verwerkt worden een langere tijd meegaan. ALCADDEV zorgt dus voor een echte ontwikkeling. Daarom blijft de Lumad-bevolking de school verdedigen."

Vulkanische landbouw

Aan **natuurrampen** jammer genoeg geen gebrek op de Filipijnen. Naast de vele tyfoons die het land treffen zijn er ook verschillende vulkanen actief. Die vormen een permanente bedreiging voor de omliggende rurale gebieden. De universiteit van Leuven doet hier onderzoek naar in samenwerking met de landbouwfaculteit van de Filipijnse universiteit van Los Baños. Solidagro en partner CCNCI werden uitgenodigd om hieraan mee te werken. Concreet zal het onderzoek bekijken wat de impact is van vulkanische asen op de landbouw, hoe het herstel van de landbouw na een uitbarsting bevorderd kan worden en hoe we hier ook preventief aan kunnen werken. Solidagro en CCNCI zullen een faciliterende rol opnemen door enerzijds boer.inn.enorganisaties bij het onderzoek te betrekken en anderzijds de bekomen resultaten nadien te verspreiden en hierover vormingen te organiseren.

Uit de vele indicatoren waarmee de resultaten van het programma in de Filipijnen worden gemeten (en die ook de werking rond recht op gezondheid van Viva Salud omvatten) pikken we er hier twee uit:

Van 2017 tot eind 2020 zijn de partners erin geslaagd om, ondanks de coronabeperkingen, ruim 100.000 mensen te mobiliseren voor acties rond recht op voedsel en recht op gezondheid. Dit is dubbel zoveel als verwacht. 70% van hen zijn vrouwen en 10% zijn jongeren. De partners wijzen dit onder andere toe aan de verhoogde mobilisatie-impact via sociale mediakanalen en aan de vele hulpacties die ze organiseerden naar aanleiding van de coronapandemie.

In diezelfde periode werden ruim 2.000 leiders van basisorganisaties versterkt in hun kennis, vaardigheden en attitudes om leiding te geven aan campagnes en lobbywerk rond het recht op voedsel en gezondheid. Ook dit is ruim boven de verwachtingen. De helft onder hen zijn vrouwen en een kleine 20% zijn jongeren. Dit resultaat is volgens de partners toe te schrijven aan de vele vormingsactiviteiten die georganiseerd worden, met onderwerpen als universele mensenrechten, beheer en leiden van campagnes, analyse van de coronapandemie en de reactie van de overheid hierop, gender...

Voor de België-werking was 2020, net als voor ons allemaal, een bijzonder jaar. Iedereen voelde de gevolgen van COVID-19, ook bij de Solidagro-activiteiten in België was de impact groot. Toch maakten we er een jaar vol uitdagingen en boeiende evenementen van: een nieuwe ambassadeurswerking deed de wereld bewegen, jongeren wisselden ideeën uit in Sint-Niklaas en de webinar wereld heeft geen geheimen meer voor ons. Het was een jaar om nooit meer te vergeten.

De kracht van samen

Met twee sta je sterker dan alleen. Door **samen** te werken in netwerken en met partners bundelen we onze expertise, inspireren we elkaar en bereiken we meer. Doorheen dit jaarverslag komen verschillende partnerschappen op activiteitsniveau aan bod. Solidagro engageert zich ook in verschillende netwerken en platforms zoals Voedsel Anders, Coalitie Tegen de Honger en de Actie- en Adviesgroep Solidariteit.

Net zoals Solidagro ijvert **Voedsel Anders** voor agro-ecologie als een krachtig alternatief voor ons huidige voedselsysteem. De transitie naar duurzame landbouw en voeding wordt onder meer ondersteund door wetenschappelijk onderbouwde en praktisch getoetste alternatieven te belichten.

De leden van de **Coalitie Tegen de Honger** streven ernaar dat er binnen de Belgische ontwikkelingssamenwerking prioriteit wordt gegeven aan de ondersteuning van duurzame familiale landbouw en aan een versterking van de positie van lokale overkoepelende boer.inn.enorganisaties.

Met de lokale verankering van Solidagro binnen Sint-Niklaas en het Waasland, nemen we deel aan de **Actie- en Adviesgroep Solidariteit**. Dit platform wil zowel de bevolking van Sint-Niklaas sensibiliseren rond duurzame ontwikkeling als een adviesfunctie uitoefenen binnen het stadsbestuur.

Solidagro is ook lid van **11.11.11** en de **ngo-federatie**. Bij beide organisaties zijn we betrokken in verschillende werkgroepen, zoals de werkgroep Beleid en Campagne bij 11.11.11 en de werkgroep Financiën bij de ngo-federatie.

Bedankt partners!

Door onze krachten te bundelen, zorgen we voor een groter bereik, kunnen we van elkaar leren, dagen we elkaar uit, versterken en inspireren we elkaar en doen we elkaar groeien. Of zoals een bekend gezegde luidt: "If you want to go fast, go alone. If you want to go far, go together."

Dank je wel, aan al onze partners!

Ambassadeurs

Sinds maart 2020 wordt Solidagro vertegenwoordigd door een enthousiaste groep vrijwilligers die zich nauw verbonden voelt met Solidagro: onze ambassadeurs. Deze fantastische groep kwam met het plan om de zomer te doen bewegen: beweging naar meer verbondenheid en aandacht voor mondiale solidariteit.

De actie **Solidagro Kookt** betekende een geweldige zomer vol lekkere gerechtjes uit onze partnerlanden. Echte Mafé, Pique Macho, Kip Yassa, Tortang Talong... het kwam allemaal aan bod! Kijk snel op www.solidagro.be/solidagrokookt voor al deze recepten en nog veel meer!

Voor **Solidagro Beweegt** zamelden 24 sportievelingen in augustus in totaal 10.529 kilometer bij elkaar, goed voor een heen- en terugreis naar onze partners in Burkina Faso, Mali en Senegal. Op zondag 6 september organiseerden de ambassadeurs een heuse 'bubbelloop', waar de laatste kilometers werden ingezameld en we konden genieten van (h)eerlijke drankjes en hapjes. Ambassadeur Gerben schreef een verslag over de voorbije zomer, een echte aanrader: www.solidagro.be/nl/nieuws/bericht/2020/09/11/Wat-Een-Zomer. Op naar 2021, waarin we nog meer zullen bewegen!

"Ik vond het leuk dat we verschillende culturen tegelijk leerden kennen op zo'n korte tijd, en de jongeren van het opvangcentrum waren super leuk en lief. Volgend jaar wil ik sowieso ook nog mee naar Senegal, ik denk dat het een unieke ervaring zal zijn, vooral omdat je dan midden in een andere cultuur zit die je echt gaat ervaren." (Jana Paelinck, deelnemster inleeftraject 2020)

Dwagulu Dekkente

Ook voor Dwagulu Dekkente was het een speciaal jaar. De geplande inleefreis naar Senegal in juli en de terugkomst in augustus konden jammer genoeg niet doorgaan. Ook de ervaringsstage naar de Filipijnen, die in maart stond gepland, werd last-minute afgelast.

Toch gaven we vanuit Dwagulu Dekkente jongeren de kans om een interculturele ervaring op te doen. We organiseerden een **uitwisseling met jongeren uit het Rode Kruis Opvangcentrum** van Sint-Niklaas. Het werd een fijne week met een boerderijbezoek, een graffiti-workshop, een intercultureel buffet, een inlevingsspel in de realiteit van vluchtelingen en nog veel meer. Een interculturele ervaring in eigen stad, wat een belevenis!

In augustus werd een **afhaal-pastafestijn** georganiseerd door de werkgroep Evenementen en zijn de voorbereidingen gestart voor boeiende activiteiten in 2021 en 2022. Het beloven spannende tijden te worden! Volg alles op onze website www.dwaguludekkente.be.

Gemeenschappelijk programma

In november organiseerden we samen met Viva Salud voor het eerst een **vormingsdag voor sociale organisaties** zoals Intal, Cubanismo en Dwagulu Dekkente. We boden vormingen aan over sociale media, agro-ecologie en interactieve online vormingsmethodieken. Het was een zeer geslaagde eerste vormingsdag die ongetwijfeld een succesvol vervolg zal kennen in 2021!

Eind 2020 lanceerden we een **nieuwe website** waarbij de **rechtenbenadering** volop in de schijnwerpers werd gezet. Mensenrechten en duurzame ontwikkeling zijn onderling met elkaar verbonden. De traditionele benadering van ontwikkelingssamenwerking focust zich op 'noden'. De rechtenbenadering daarentegen bekijkt de lokale realiteit en de noden van de bevolking vanuit het perspectief van rechten die gerespecteerd, beschermd en gerealiseerd moeten worden. Solidagro, in samenwerking met de partners binnen het gemeenschappelijk programma, identificeert vier pijlers binnen de rechtenbenadering: spreken over rechten in plaats van noden, de rol van de overheid, rechthebbenden als actoren van verandering en een goede analyse als basis. Op de website <http://approchedroits-rechtenbenadering.be/> worden maar liefst 60 boeiende verhalen gebundeld die heel concreet aantonen wat we onder de rechtenbenadering verstaan.

"In de voormiddag volgde ik de vorming over agro-ecologie mee. Agro-ecologie beter leren kennen in de digitale wereld was uitdagend, maar het hield ons niet tegen om voluit uit te wisselen, bij te leren en inspiratie op te doen. In de namiddag nam ik deel aan de sessie over online vormingsmethodieken. Van post-it's plakken op een 'bord' tot kleine groepjes om te overleggen, er werd een sfeer gecreëerd achter een scherm om de digitale vergaderingen toch een beetje als echt vergaderen te laten aanvoelen. Leuke en inspirerende tips gehoord." (Isabel Vermeulen, deelnemster vormingsdag voor sociale organisaties)

Dry Paradise

We hebben 2020 goed ingezet met de lancering van onze **documentaire** 'Dry Paradise – boerenwijsheid uit Senegal', gemaakt door Always Hungry. Dry Paradise ging in première op onze nieuwjaarsreceptie op 17 januari en werd doorheen 2020 vertoond op verschillende momenten, in samenwerking met diverse organisaties. De documentaire geeft een duidelijk beeld over het belang van agro-ecologie in Senegal en de impact die projecten van Solidagro hebben op lokale gemeenschappen.

Activiteiten in coronatijden

Door de coronacrisis konden heel wat evenementen jammer genoeg niet doorgaan zoals gepland: het Festival voor Boeren en Bijen, het MOOOV Filmfestival, de Picknick Plein Public, Villa Pace en nog vele andere activiteiten werden geannuleerd. Daarom zochten we naar **'corona-proof' alternatieven** om er alsnog een boeiend jaar van te maken!

We picknickten van thuis uit, we namen deel aan het 'Rode draadspel 2.0' tijdens het Villa Pace-weekend, we keken van thuis uit naar boeiende MOOOV-films, we organiseerden een webinar rond biodiversiteit en we werkten mee aan een video-reeks rond agro-ecologie.

Boeren en burgers

In 2020 startten we samen met Pomona en landbouwbedrijf De Boey het nieuwe project 'Boeren en burgers' op. Via **laagdrempele concrete acties** willen we burgers de kans geven om op een participatieve wijze kennis te maken met landbouwproductie en mee het voedselsysteem in eigen handen te nemen. Geïnteresseerde consumenten en boer.inn.en ontmoeten elkaar en krijgen de kans om samen te werken tijdens de training en participatieve meewerkdagen op boerderijen.

In oktober werd er kennis gemaakt met het concept 'voedselbos' via twee werkbezoeken aan het Voedselbos in Nokere en een digitale workshop over de aanleg van een voedselbos. In december vonden er drie participatieve meewerkdagen plaats in kleinere groepjes. Tijdens deze meewerkdagen worden een aantal percelen aangelegd volgens de principes van 'herstellende landbouw'. Dit betekent dat er ontwerpen worden gemaakt van voedingspercelen die, terwijl er geoogst kan worden, de bodem minimaal verstoren, koolstof opslaan en de biodiversiteit bevorderen. In 2021 zal het project nog verder vorm krijgen met nog meer **meewerkdagen** en **infomomenten**.

Op 10 december was het de Internationale Dag van de Mensenrechten en organiseerden we Defend the Defenders. Samen met tal van andere organisaties hebben we verdedigers van mensenrechten wereldwijd in de kijker gezet. De actie ging volledig digitaal door, met een Facebook challenge, een video en een open brief aan de ministers van binnenlandse en buitenlandse zaken en van ontwikkelings-samenwerking. In Sint-Niklaas hebben we symbolisch een aantal standbeelden monddood gemaakt met een Defend the Defenders-masker.

"Ondanks de huidige situatie zijn we snel en vlot overgeschakeld op een online editie, die meer dan geslaagd was! Fijne samenwerking met onze Brusselse vrienden. Elementen om mee te nemen naar de volgende editie. Tof concept!" (Jonas, medeorganisator Defend the Defenders 2020)

Deze actie werd georganiseerd samen met o.a. Oxfam Wereldwinkels, Dwagulu Dekkente, Masereelfonds, VLOS, Avansa Waas & Dender, stad Sint-Niklaas, Amnesty International Sint-Niklaas en Viva Salud.

Voedseltop

De laatste activiteit die doorging in 2020 was een **online vorming** over de voedseltop van de Verenigde Naties (UN Food Systems Summit) die zal georganiseerd worden in 2021 (zie ook hoofdstuk Vooruitblik). Deze vorming gaf onze achterban een beter inzicht in de voedseltop, in het belang hiervan en zorgde ervoor dat we kunnen reflecteren over wat de impact van deze top kan zijn op internationale voedselsystemen en welke problemen er kunnen opduiken. Achteraf schreven we een bijdrage over de geleerde lessen en het engagement dat Solidagro hierin zou opnemen, zie www.solidagro.be/nl/voedseltop.

Scholenwerking

Solidagro zet in op een regionale verankering en de thematiek van duurzame voeding. Op deze manier zagen we het voedselbeleid van scholen ook als werkingsgebied. Solidagro koos resoluut voor een diepgaande, trajectmatige werking in de scholen. Gedragsverandering (individueel of in het beleid van de scholen) bekom je immers niet door kortstondig in de school aanwezig te zijn. Vanuit de scholen was er echter weinig ruimte voor deze trajectmatige aanpak. Daarbovenop zorgde de coronacrisis voor maatregelen als afstandsonderwijs, waardoor de toegang tot scholen en de mogelijkheid van de leerkrachten om in te zetten op een langdurige samenwerking enorm bemoeilijkt werden. Een tussentijdse evaluatie deed Solidagro dan ook beslissen om de scholenwerking **definitief stop te zetten**.

Bedankt, vrijwilligers

2020 was geen gewoon jaar. Het was een jaar waarin we een nieuwe online wereld leerden kennen, botsten op teleurstellingen van evenementen die werden geannuleerd en onze grenzen steeds opnieuw bleven verleggen. We willen dan ook graag onze vrijwilligers bijzonder hard bedanken voor alle steun en hulp tijdens het afgelopen jaar. Zonder jullie was het niet mogelijk geweest om te staan waar we vandaag staan.

Bedankt aan de vertaaltvrijwilligers die ons bijstonden om al onze teksten leesbaar te maken in alle talen, bedankt aan de ambassadeurs die met hun onophoudelijk enthousiasme hebben gezorgd voor een onvergetelijke zomer, bedankt aan iedereen van het bestuur en de algemene vergadering die de hele werking van Solidagro mee dragen en ondersteunen, bedankt aan de vrijwilligers die helpen bij alle administratie van onze organisatie, bedankt aan alle Dwagulezen om jongeren te vormen tot bewuste interculturele burgers, bedankt aan iedereen die aanwezig is geweest op één van onze activiteiten...

1000 x bedankt!

Wil jij ook deel uitmaken van de fantastische vrijwilligersbende van Solidagro? Mail snel naar jeroen.boshart@solidagro.be en doe mee!

Doe Mee!

Mede dankzij de steun van onze vaste schenkers, sportievelingen, actienemers, vrijwilligers en enkele gemotiveerde stichtingen en organisaties kunnen wij onze programma's blijven uitvoeren. In 2020 was dit, gelukkig, niet anders. Heel wat giften stroomden binnen en tal van (online) acties werden opgezet ten voordele van Solidagro. Bedankt daarvoor! We hopen in de toekomst ook op jou te mogen blijven rekenen? Hier vind je alvast enkele cijfers van 2020 en inspiratie voor wat jij kan doen in 2021.

Villa Pace

Omwille van de coronacrisis werd het volledige programma van de Vredefeesten en Villa Pace 2020 geannuleerd. Dit betekende voor ons: geen ballonloop, geen bekerstand, geen weekend vol gezelligheid in 'onze' stad. We duimen, samen met jullie, voor een **ander scenario in 2021!**

Solidagro Beweegt

De voorbije zomer bewogen 24 sporters voor Solidagro Beweegt (de wereld). Ze zamelden maar liefst 5.125 euro in van 113 verschillende donateurs. Petje af voor onze **sporters én onze schenkers!**

Ook deze zomer staat Solidagro Beweegt op het programma. Alle informatie vind je op www.solidagro.be/solidagrobeweegt. Voel je het kriebelen om mee te sporten naar onze partners in Bolivia of de Filipijnen? Steek je onze sporters een hart onder de riem door een donatie? Kom je meegenieten op ons startevenement? Of zien we jou op de ballonloop tijdens het weekend van de Vredefeesten? Wij zijn er helemaal klaar voor... Op naar de zomer 2021!

Solidagro Viert

Ann kreeg enkele weken voor haar verjaardag via Facebook een uitnodiging om een inzamelactie voor een goed doel te starten. Ze vond Solidagro terug bij deze goede doelen en zamelde maar liefst €140 in. We ontvingen ook €160 aan anonieme donaties via Facebook. De Okra van Edegem sponsorde onze projecten voor €40. **Bedankt!**

Onze collega Nele verzilverde deze zomer de allereerste Goodgift bij Solidagro. Ze kreeg dit cadeau voor haar huwelijk met Berg. **Proficiat!** Er volgden nadien nog 3 Goodgifts, goed voor €60. Goodgift daagt je uit om 'meer' te geven! Alle info over deze unieke cadeaubon vind je op hun website: www.goodgift.be.

Ben jij binnenkort zelf jarig of staat er een trouw, lente-feest, jubileum of andere feestelijke gelegenheid op het programma? Ben je op zoek naar **zinnvolle cadeautjes**? Start een inzamelactie of geef een Goodgift cadeau. Mail naar info@solidagro.be en we helpen jou graag op pad.

Organiseer je eigen actie

Zin om samen met je klas, school, jeugdbeweging, sportclub, organisatie... een **solidariteitsactie** te organiseren? Ga bijvoorbeeld Driekoningen zingen, verkoop je eigen tekeningen, organiseer een sponsortocht, pannenkoekenslag of quiz en laat vooral je eigen creativiteit de vrije loop. Kies je voor één specifiek project of land of ondersteun je liever integraal de algemene werking van Solidagro? Heb je graag ondersteuning bij het maken van deze keuzes? Bel of mail ons en we zetten graag onze schouders mee onder jouw actie.

Doe een gift

Met een **jaarlijkse gift** help je boerenfamilies een heel eind vooruit. Stort een bijdrage op BE19 0012 1876 7412 of via de doneerknop op onze website. Vanaf 40 euro op jaarbasis ontvang je een fiscaal attest en kan je tot 45% terugkrijgen van de belastingen.

Word vaste donateur

Je kan jouw gift ook spreiden met een **doorlopende opdracht**. Voor 5 euro per maand schenk je 60 euro aan Solidagro en krijg je 27 euro terug van de belastingen. Zo kost deze gift je slechts 2,75 euro per maand.

<https://www.solidagro.be/nl/doe-mee/steun>

“

Ik ken Solidagro al 30 jaar. De polarisering in de wereld vind ik frustrerend. Solidagro zorgt voor binding tussen boeren en projecten uit het Zuiden, met boeren van hier en educatie in België.

”

Een vaste schenker van Solidagro.

Blijf op de hoogte

Ook in 2021 delen we graag verhalen en getuigenissen met jou om de werking van Solidagro's projecten toe te lichten. Heb je vragen of wil je graag meer informatie over een bepaald onderwerp, mail dan naar info@solidagro.be. Warme tip: schrijf je in voor onze **maandelijks e-nieuwsbrief!**

Wil je graag volgend jaar meewerken aan ons jaarverslag? Of heb je suggesties over onze communicatie naar jullie toe? Laat het weten aan Debby via debby.deconinck@solidagro.be.

“

Ik ging mee op inleefreis naar Burkina Faso. Super initiatief voor de jeugd hier en daar! Het egoïsme van de huidige samenleving vind ik enorm lastig. Solidagro zorgt voor een andere kijk op de wereld voor de jeugd van nu. Mijn steun voelt als een kleine bijdrage met grootse resultaten!

”

Een vaste schenker van Solidagro.

2020 in cijfers

De totale opbrengsten liggen iets lager dan vorig jaar, voornamelijk als gevolg van COVID-19.

Alle subsidiëringkanalen blijven stabiel. Als grootste subsidiënten/partners zien we het Directoraat Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD) en de provincie Oost-Vlaanderen. Deze laatste steunt naast de educatieve werking in België voornamelijk ontwikkelingsprojecten in de Cordillera-regio in de Filipijnen met een jaarlijks budget van 245.000 euro.

De totale subsidies dalen in 2020 t.o.v. 2019 met 133.280 euro, de totale opbrengsten met 243.725 euro. Voor meer details verwijzen we graag naar puntjes 3 en 4.

Het boekjaar sluit af met een winst van 1.382,49 euro, in lijn met de verwachtingen.

1. De balans

Het balanstotaal stijgt met 140.072 euro. Bij de activa zien we die stijging vooral bij de liquide middelen, wat de passiva betreft is de belangrijkste verandering een stijging in over te dragen subsidies met 107.429 euro. Beide hoofdzakelijk door een tragere uitvoering van het DGD programma dan gepland, als gevolg van COVID-19.

ACTIVA	2020	2019	PASSIVA	2020	2019
VASTE ACTIVA	514.795,38	547.602,72	EIGEN VERMOGEN	328.670,78	327.288,29
Immateriële vaste activa	5.808,00	0,00	Fondsen van de vereniging	28.118,54	28.118,54
Materiële vaste activa	507.263,18	545.878,52	Bestemde Fondsen	296.497,96	295.115,47
Gebouwen	504.411,39	541.881,20	Fonds projecten	136.677,30	136.677,30
Installaties, uitrusting	292,40	584,80	Sociaal Passief	159.820,66	158.438,17
Machines	0,00	0,00	Overgedragen winst (verlies)	4.054,28	4.054,28
Informatica	0,00	0,00	SCHULDEN	1.179.654,91	1.040.965,95
Meubilair en kantoormaterieel	0,00	0,00	Schulden op meer dan 1 jaar	236.199,28	238.666,10
Overige materiële vaste activa	2.559,39	3.412,52	Kredieten Gebouwen	236.199,28	238.666,10
Financiële vaste activa	1.724,20	1.724,20	Schulden op ten hoogste 1 jaar	901.456,10	761.704,47
Borgtochten en vooruitbetalingen	1.724,20	1.724,20	Kredieten gebouwen	31.362,71	31.150,28
VLOTTENDE ACTIVA	993.530,31	820.651,52	Handelsschulden	50.508,09	30.147,84
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	256.005,84	241.758,55	Belastingen, bezoldigingen, sociale lasten	63.173,45	62.368,53
Handelsvorderingen	33.276,92	65.764,36	Terug te betalen subsidies	18.774,74	20.766,61
Te ontvangen subsidies	6.282,83	7.182,36	Over te dragen subsidies	637.500,84	530.072,32
Diverse vorderingen	216.446,09	168.811,83	Eigen bijdragen volgend boekjaar	57.726,97	31.208,20
Liquide middelen	705.986,33	526.361,59	Diverse schulden	42.409,30	55.990,69
Overlopende rekeningen	31.538,14	52.531,39	Overlopende rekeningen	41.999,53	40.595,38
TOTAAL ACTIVA	1.508.325,69	1.368.254,24	TOTAAL PASSIVA	1.508.325,69	1.368.254,24

2. Het resultaat

Het bedrijfsresultaat of het operationeel resultaat bedraagt 3.341,89 euro. Samen met het financieel en het uitzonderlijk resultaat sluiten we het jaar af met een positief saldo van 1.382,49 euro, dat we toevoegen aan de reserves voor sociaal passief.

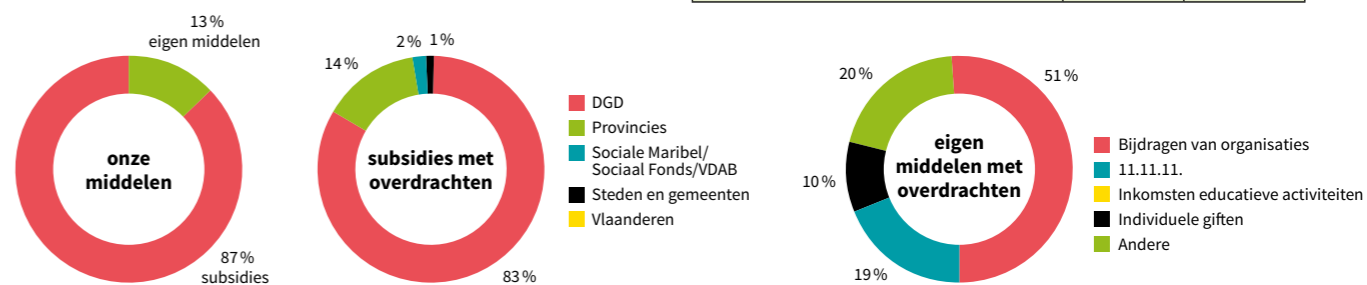
HET RESULTAAT	2020	2019
Bedrijfsresultaat	3.341,89	9.389,27
Financieel resultaat	-1.946,83	-2.847,44
Uitzonderlijk resultaat	-12,57	0,00
TOTAAL	1.382,49	6.541,82
Toevoeging/onttrekking reserves	1.382,49	6.541,82
Overgedragen resultaat	0,00	0,00
TOTAAL	0,00	0,00

3. De inkomsten

87% van de inkomsten is afkomstig van federale, Vlaamse, provinciale, stedelijke en gemeentelijke subsidies. De eigen middelen vullen de overige 13% in: het gaat voornamelijk om bijdragen van stichtingen, organisaties en individuele donateurs, en inkomsten uit activiteiten en verhuur.

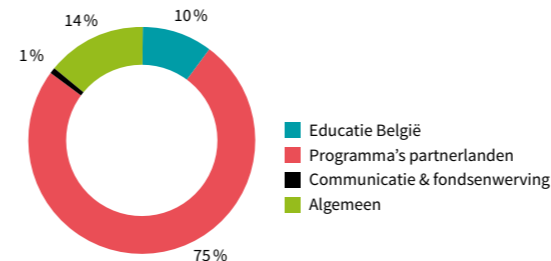
De subsidies bestaan hoofdzakelijk (83%) uit federale middelen van het Directoraat Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD). Naast een aantal kleinere subsidies, neemt de provincie Oost-Vlaanderen (met 277.500 euro) 14% van de totale subsidies voor hun rekening.

De eigen middelen bestaan voor 70% uit bijdragen van organisaties (inclusief 11.11.11), die zo op een structurele manier een deel van de programma's in de partnerlanden steunen.

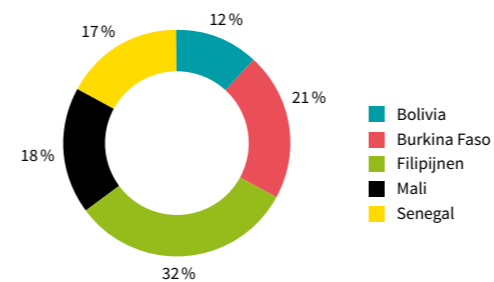
4. De bestemming van het geld

85% van de kosten van Solidagro betreft kosten voor de programma's in partnerlanden en kosten voor de educatieve programma's in België. 15% van de totale kosten gaat naar de algemene administratie, communicatie en fondsenwerving.

5. Naar welke partnerlanden gaat het geld?

56% van de middelen gaat naar 3 landen in West-Afrika (Burkina Faso 21%, Mali 18% en Senegal 17%), 32% gaat naar de Filipijnen en 12% naar Bolivia.

OPBRENGSTEN	2020	2019
SUBSIDIES	1.884.090,09	2.017.370,28
DGD	1.666.451,40	1.763.667,28
Provincies	277.500,00	266.835,00
Sociale Maribel/Sociaal Fonds/VDAB	40.376,68	40.499,72
Vlaanderen	0,00	-4.502,41
Steden en gemeenten	29.020,33	22.897,36
Diverse	0,00	0,00
Overdracht projectsaldo volgend boekjaar	-634.092,01	-504.833,69
Projectsaldo vorig boekjaar	504.833,69	432.807,02
EIGEN MIDDELEN	275.263,27	385.708,02
Bijdragen van organisaties	168.481,83	155.897,60
11.11.11.	52.065,35	63.182,51
Inkomsten educatieve activiteiten	226,48	23.996,41
Individuele giften	27.092,89	31.664,63
Scholenacties	0,00	0,00
Inkomsten diversen	53.193,49	54.856,10
Inkomsten evenementen	618,50	2.202,90
Fondsenwerving	103,50	32.275,98
Overdracht vorig boekjaar	31.208,20	52.840,09
Overdracht naar volgend boekjaar	-57.726,97	-31.208,20
Transfers	0,00	0,00
TOTAAL	2.159.353,37	2.403.078,30

KOSTEN	2020	2019
EDUCATIE BELGIË	211.441,10	280.247,15
Werkingskosten educatie	28.141,58	84.829,63
Personeel	183.299,52	195.417,52
PROGRAMMA'S PARTNERLANDEN	1.627.977,54	1.779.089,93
Kosten in België gemaakt voor programma's partnerlanden	9.424,20	25.127,65
Beheer programma's partnerlanden	19.237,86	62.439,38
Lokaal personeel en coöperanten	151.394,91	155.765,45
Personeel België	164.155,60	146.387,60
Uitgaven partners programma's partnerlanden	1.283.764,96	1.389.369,84
COMMUNICATIE & FONDSWerving	20.388,91	49.631,32
Fondsenwerving	8.959,89	37.001,59
Tijdschrift, website en andere	933,60	3,45
Personeel	10.495,42	12.626,28
ALGEMEEN	296.203,93	284.720,64
Algemene werkingskosten	61.995,49	67.363,93
Afschrijvingen gebouwen, IT ea	44.309,04	44.024,35
Personeel	189.899,40	173.332,36
Voorziening DGD	0,00	0,00
TOTAAL	2.156.011,48	2.393.689,03

UITGAVEN PARTNERS IN PARTNERLANDEN	2020	2019
Bolivia	151.618,22	161.582,97
Burkina Faso	276.418,64	329.259,49
Filipijnen	406.511,81	487.256,36
Mali	236.296,81	247.254,35
Senegal	212.919,48	164.016,67
TOTAAL	1.283.764,96	1.389.369,84

Nieuw programma 2022-2026

2021 is een echt schakeljaar! We ronden het **huidig 5-jaren-programma 2017-2021** af en maken een **nieuw gemeenschappelijk programma** op met 4 organisaties: FIAN, Quinoa, Viva Salud en Solidagro. Recht op voedsel wereldwijd en agro-ecologie blijven de centrale thema's voor Solidagro. Deze komen tot uiting in al onze programma's via verschillende strategieën zoals sensibilisering en mobilisatie, ondersteuning van de agro-ecologische beweging, beleidsbeïnvloeding, versterking en technische ondersteuning van goede agro-ecologische praktijken. We zetten de samenwerking met een groot aantal van onze lokale partners verder, en starten ook meerdere nieuwe partnerschappen op met lokale organisaties.

Verder zullen ook enkele **nieuwigheden** geïntroduceerd worden zoals een meer doorgedreven bewegingsopbouw in België door o.a. de oprichting van de Landbouwbrigades i.s.m. FIAN en Wervel, de opstart van een programma in Palestina samen met Viva Salud en een traject dekolonisatie ondersteund door Quinoa.

Einde van de tunnel in zicht

De **impact van de coronacrisis** op onze dagelijkse werking was ongezien. Niet alleen organisatorisch bemoeilijkte dit onze interne samenwerking, maar ook op activiteitsniveau in al onze interventielanden vroeg dit enorm veel creativiteit van onze partners, medewerkers en vrijwilligers.

In volle lockdown zagen we wereldwijd de vraag naar enerzijds **duurzaam** en anderzijds **lokaal geproduceerde voeding** toenemen. We geloven dat dit proces de komende jaren versterkt kan en zal worden. Meer dan ooit is het belangrijk de barrières tussen boer.inn.en en burgers te verlagen. De voedingsproductie van de toekomst is er één die we samen opbouwen met respect voor de ecologische limieten van onze planeet.

Laten we hier in 2022 al meteen werk van maken met weer meer activiteiten **samen** met onze vrijwilligers, partners en boer.inn.en (organisaties) **wereldwijd!**

Voedseltoppen

Mens en milieu leven in **onevenwicht**. Ons huidig voedselstelsel zorgt voor 1 op 3 **doden** in de wereld. Elk jaar worden tonnen voedsel **verspild**, en toch lijden meer dan 1 op 3 mensen **honger**. De **pandemie** deed hier helaas nog een schepje bovenop.

Sinds jaar en dag pleiten voedselsovereiniteits- en boer.inn.enbewegingen om **voedselssystemen** in hun geheel te bekijken. Zo kunnen vraagstukken rond armoede en diepgewortelde **ongelijkheid** op een **holistische** wijze **opgelost** worden. Toen Verenigde Naties (VN) secretaris-generaal António Guterres een voedseltop aankondigde rond voedselssystemen, werd dit bijgevolg initieel goed ontvangen.

VN-voedseltop

Deze mondiale voedseltop, die plaatsvindt in oktober 2021, kan in theorie een ruimte zijn waarin gemarginaliseerde actoren binnen de voedselketen een volwaardige gesprekspartner zijn. In de aanloop naar deze top rijst er echter heel wat **kritiek** over de weinig transparante organisatie ervan en de dominantie van **bedrijfsbelangen** in de discussies. Deze twee tekortkomingen zorgen voor een dialoog die weinig ruimte laat aan gemarginaliseerde actoren om het woord te nemen. Lees zeker onze bijdragen hierover op www.solidagro.be/nl/voedseltop.

Heel wat voedsel- en boer.inn.enbewegingen, waaronder Solidagro, vinden dat de VN-voedseltop momenteel de verkeerde richting uitgaat. Het creëert echter wel een politiek momentum dat cruciale actoren ertoe aanzet bijdrages te leveren aan echte oplossingen. Het zet, wereldwijd, voedsel- en boer.inn.enbewegingen aan om zich te mobiliseren en hun stem te laten horen.

Alternatieve toppen

Een aantal actoren van de globale voedsel- en boer.inn.enbewegingen hebben beslist om **alternatieve toppen** te organiseren. Deze toppen streven ernaar om kleine boer.inn.en en hun organisaties beslissingsrecht te geven over de richting van **voedselstelseltransformaties**. Met hun essentiële input zullen deze alternatieve toppen komen tot actieplannen en aanbevelingen die een weerspiegeling zijn van wat kleine boer.inn.en en andere plattelandswerkers aanbelangt en hen, en ons allemaal, vooruit zullen duwen.

Bij Solidagro streven we naar een **eerlijk, gezond en duurzaam voedselstelsel**! We moedigen onze partners die deelnemen aan zowel de VN-voedseltop als aan de alternatieve toppen, aan om **steun op te bouwen** voor agro-ecologie als oplossing voor het creëren van duurzame voedselssystemen.

Partners van Solidagro

Burkina Faso

Lokale partners:

Association les Mains Unies du Sahel (AMUS)
Association pour la Promotion de l'Agriculture Durable (APAD)
Association pour la Protection de l'Environnement et le Développement Rural (APEDR)
Association Song Koaadba (ASK)
Association Pag-La-Yiri (PLY)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Eurofins
11.11.11

Mali

Lokale partners:

Association Recherche Action Femmes et Développement (ARAFD)
Groupe d'Animation et Actions au Sahel - Mali (GAAS-Mali)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Stichting Elisabeth en Amélie (via de Koning Boudewijnstichting)
WaterAid
11.11.11

Senegal

Lokale partners:

Département du Développement Communautaire de l'Eglise Luthérienne du Sénégal (ELS)
Conseil National de Concertation et de Coopération des Ruraux (CNCR)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Stichting Elisabeth en Amélie (via de Koning Boudewijnstichting)
11.11.11

Filipijnen

Lokale partners:

Alternative Learning Center for Agricultural and Livelihood Development (ALCADEV)
Center for Development Programs in the Cordillera (CDPC)
Climate Change Network for Community-based Initiatives (CCNCI)
MASIPAG

Mindanao Interfaith Services Foundation (MISFI)
Philippine Network of Food Security Programmes (PNFSP)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Provincie Oost-Vlaanderen
Stichting Ronoylion
Action Solidarité Tiers Monde (ASTM)
11.11.11

Bolivia

Lokale partners:

Instituto de Capacitación Campesina (INCCA)
Aynisyuyu
Fundación Agrecol Andes (Agrécol)

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Stichting Antoon Spinoy
Gemeente Destelbergen
Provincie Oost-Vlaanderen
Fonds BVLA via de Koning Boudewijnstichting
Fonds Elisabeth & Amélie via Koning Boudewijnstichting
11.11.11

België

Lokale partners:

Broederlijk Delen
Dwagulu Dekkente
Energiecoach Sint-Niklaas scholen
MOS Oost-Vlaanderen
Ngo-federatie
Odisee hogeschool
Oxfam-Wereldwinkels Sint-Niklaas
Pomona
Rode Kruis opvangcentrum Sint-Niklaas
Stad Sint-Niklaas
Welzijnszorg
11.11.11
VLOS

Financiële partners:

Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
Provincie Oost-Vlaanderen
Stad Sint-Niklaas

Het team van Solidagro in juni 2021 (in alfabetische volgorde)

Alain Traoré
Landenvertegenwoordiger Burkina Faso en Mali
Ann Van Hoye
Medewerker administratie en financiën
Annie Quedraogo
Verantwoordelijke administratie en financiën
Burkina Faso en Mali
Debby Deconinck
Medewerker communicatie
Doudou Diallo
Landenvertegenwoordiger Senegal
Fairouz Gazdallah
Medewerker beleid
Fanny Polet
Programmacoördinator DGD-programma KIYO/
Solidagro/Viva Salud
Geraldine Mabbe
Verantwoordelijke programma België
Gerben Van Houte
Medewerker educatie vrijwilligers

Jaap Op de Coul
Landenvertegenwoordiger Bolivia
Jan Mertens
Financieel en administratief coördinator
Jeroen Boshart
Medewerker educatie vrijwilligers
Lien Verstraete
Medewerker programma West-Afrika
Luis Carlos Aguilar
Medewerker rurale ontwikkeling Bolivia
Nele Van Vaerenbergh
Medewerker educatie jongeren en Voedsel Anders
Pascal Van Driessche
Programmabeheerder Bolivia en Filipijnen
Tim De Roeck
Directeur
Tysje Severens
Medewerker communicatie
Wim Vereecken
Programmabeheerder West-Afrika

Raad van Bestuur in 2021

Bart Meylemans (voorzitter)
Els Cant
Leo Foubert
Lieven Bauwens
Marc Peeters
Philip De Klerck
Paul Verbeke
Steven Meeus

Colofon

Hoofd- en eindredactie: Debby Deconinck
Medewerkers: Ann Van Hoye, Bart Meylemans, Debby Deconinck, Elisa Keustermans, Fairouz Gazdallah, Geraldine Mabbe, Gerben Van Houte, Jan Mertens, Jeroen Boshart, Lien Verstraete, Nele Van Vaerenbergh, Pascal Van Driessche, Riet Heirman, Tim De Roeck, Tysje Severens, Wim Vereecken
Fotografie: Always Hungry, Sanne Derks, Niels Coppes, Coen Wubbels, Marco Van Wesemael, e.a.
Vormgeving: Gunther Fobe

Solidagro is een ngo voor en door mensen met een sterk geloof in internationale solidariteit. Bij Solidagro zijn we ervan overtuigd dat iedereen – overal in de wereld – recht heeft op voedsel en water. Voldoende en gezond eten zonder daarmee de draagkracht van onze planeet te overschrijden, dat is mogelijk. Dit kan enkel door landbouw, mens en natuur dichterbij elkaar te brengen. Met de principes van agro-ecologie als onze leidraad.

SOLIDAGRO

Mercatorstraat 81
9100 Sint-Niklaas
03/777 20 15
info@solidagro.be
www.solidagro.be

MEER WETEN?

Mail of bel ons
Schrijf je in voor onze
maandelijkse e-nieuwsbrief

Beweeg mee (de wereld)

Solidagro beweegt deze zomer opnieuw tot bij haar partners! Dit jaar sporten we naar Bolivia of de Filipijnen. Op zondag 1 augustus lopen we onze benen warm tijdens ons startevent en vervolgens bewegen we de hele maand augustus, tot en met de ballonloop op zondag 5 september. Verzamel mee kilometers, laat je sponsoren en steun zo onze partners. Doe jij ook mee?

Schrijf je snel in via www.solidagro.be/solidagrobeweegt!

Recht op voedsel wereldwijd
BE19 0012 1876 7412

Ontvang je dit jaarverslag vanaf volgend jaar liever digitaal i.p.v. gedrukt? Duid jouw voorkeuren aan via www.solidagro.be/profiel